

ÚVOD

Česká republika jako člen Evropské unie byla k 1. 5. 2004 povinna implementovat evropskou legislativu do českého právního řádu pro zajištění jednotných pravidel při uplatňování daně z přidané hodnoty. Z daného důvodu vstoupil v platnost zcela nový zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“), který doznal mnoha změn při uplatňování daně. Jedna z těchto změn se dotýkala i oblasti cestovního ruchu. V souladu se směrnicí o dani z přidané hodnoty byl v ZDPH vymezen i tzv. zvláštní režim pro oblast cestovních služeb, který je upraven v rámci § 89 ZDPH. Smyslem zavedení zvláštního režimu uplatňovaného u cestovních služeb bylo především odstranění praktických obtíží, které by představovaly překážky výkonu činnosti v oblasti poskytování cestovních služeb. Plnění osob povinných k dani (cestovních kanceláří, organizátorů turistických zájezdů) se totiž skládají z více plnění, zejména z ubytovacích a přepravních služeb, které mohou být částečně uskutečňovány mimo tuzemsko a částečně ve státě, kde má poskytovatel cestovní služby své sídlo, místo vedení, anebo stálou provozovnu. Aplikace běžného režimu by zde vedla ke značným obtížím při uplatňování daně a k vysokým administrativním nákladům.

Daňová problematika v rámci cestovního ruchu je oblastí, která zajisté patří k těm obtížnějším. Přestože poplatníci, kteří v této oblasti působí, nemají, s výjimkou specifického zdanění u daně z přidané hodnoty u poskytovatelů cestovních služeb (§ 89 ZDPH), zvláštní úpravu zdanění, je zcela nepochybné, že vzhledem k řadě probíhajících transakcí v tuzemsku a v zahraničí vyžaduje tato oblast nastavbu základních znalostí daňové problematiky, zejména daně z přidané hodnoty.

Cílem autorů proto bylo přehledně zpracovat a aplikovat poznatky ze stále se dynamicky rozvíjejícího oboru podnikání v oblasti cestovního ruchu se zaměřením na specifika v oblasti daně z přidané hodnoty, daně z příjmů a účetní specifika. V předkládané publikaci autoři nejdříve rozebírají oblast daně z přidané hodnoty, kde se dotýkají vymezení běžného režimu u poskytovatelů cestovních služeb, konkrétně pak se zaměřením na reklamní předměty, storno poplatky, bonusy a skonta a povinnosti podávat kontrolní hlášení a vykazovat údaje o tržbách v rámci elektronické evidence tržeb. Připomenuta je taktéž oblast služeb, tj. aplikace základního pravidla a výjimek při uplatňování daně z přidané hodnoty u poskytovaných služeb jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. Stěžejní část kapitoly věnované dani z přidané hodnoty je nicméně směřována do oblasti zvláštního režimu u cestovních služeb. Pozornost je soustředěna na základní principy a aplikaci zvláštního režimu u cestovních služeb a není opomenuta ani problematika zahraniční dopravy osob mezi členskými státy, která je sama o sobě poměrně komplikovanou záležitostí. Zároveň samostatnou kapitolu tvoří také výňatky Evropského soudního dvora pro tuto oblast.

V dalších kapitolách je pak věnována pozornost dani z příjmů, kde jsou řešeny vybrané oblasti, které se u subjektů působících v cestovním ruchu mohou vyskytovat častěji než u ostatních. Publikace také upozorňuje na tzv. švarcsystém a vysvětluje i problematiku cestovních náhrad.

Druhou část publikace tvoří účetní pohled vybraných důležitých a frekventovaných případů v této oblasti. Nejprve je pozornost věnována novince v účetnictví podnikatelských subjektů, kterou je kategorizace účetních jednotek v souvislosti s aplikací Směrnice č. 2013/34/EU ze dne 26. 6. 2013 o ročních účetních závěrkách a označení z toho vyplývajících dopadů, pokud jde o prezentaci dat z účetní závěrky potenciálním uživatelům. Diskutovány jsou dále transakce sjednávané v cizí měně a aplikace použití správného kurzu včetně kurzových rozdílů. Okrajově je pozornost zaměřena i na směnářskou činnost a cizoměnové úvěry a půjčky. Další významnou částí knihy je kapitola o účtování zprostředkování prodeje zájezdů jak na straně zprostředkovatelů (obvykle cestovních agentur), tak na straně cestovních kanceláří a účetní zachycení poukázek používaných pro úhradu služeb cestovního ruchu. Velmi diskutovanou otázkou poslední doby je věrné zobrazení aktiv a dluhů v souvislosti s využívanými pronájmy. Pozornost je věnována těmto otázkám zejména na straně nájemce a prezentuje výsledky provedených analýz autorů, co by v tomto směru bylo vhodné v účetní legislativě v budoucnu změnit. Není opomenuta ani problematika daňové evidence obvyklých transakcí v cestovním ruchu. Předkládaná publikace byla zpracována podle právního stavu k 31. 10. 2016.

Vám, našim čtenářům, tímto přejeme příjemné čtení a věříme, že kniha přinese odpovědi na vaše případné otázky.

Autoři